

Výukový materiál v rámci projektu OPVK 1.5 Peníze středním školám

Číslo projektu:	CZ.1.07/1.5.00/34.0883
Název projektu:	Rozvoj vzdělanosti
Číslo šablony:	III/2
Datum vytvoření:	5.3.2013
Autor:	Mgr. Karla Bedříková
Určeno pro předmět:	Český jazyk a literatura
Tematická oblast:	Světová literatura po roce 1945
Obor vzdělání:	Kosmetické služby(69-41-L/01), 4. ročník
Název výukového materiálu:	J.R.R. Tolkien
Popis využití:	Výukový materiál s úkoly pro žáky s použitím dataprojektoru a notebooku
Čas:	20 minut

John Ronald Reuel Tolkien

Jeden prsten vládne všem. Jeden jim všem káže,
Jeden všechny přivede, do temnoty sváže
v zemi Mordor , kde se snoubí šero se šerem.
Pán Prstenů

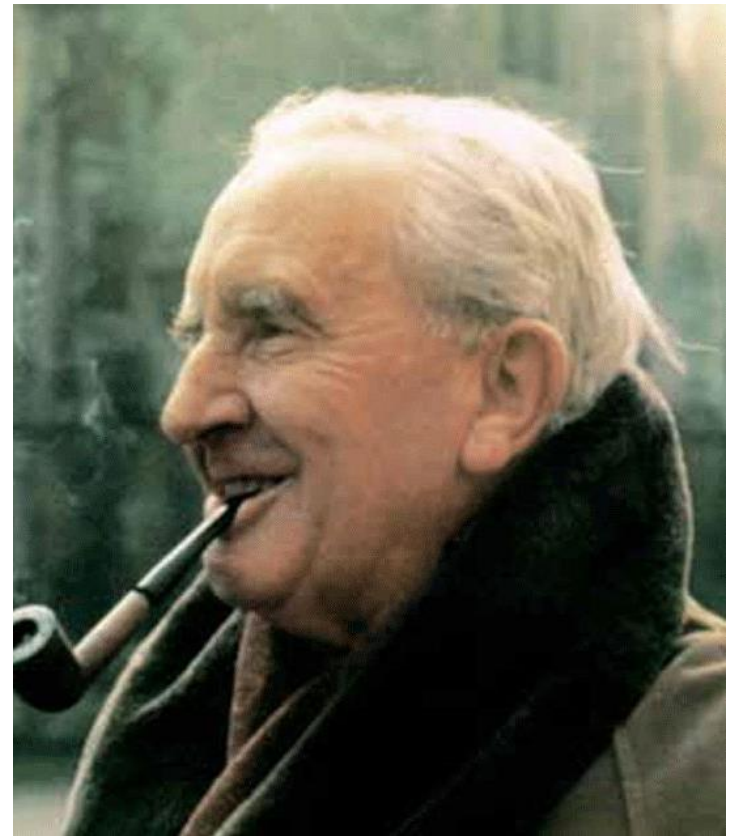

John Ronald Reuel Tolkien (1892-1973)

- ☞ angl. spisovatel, filolog, univerzitní profesor
- ☞ narodil se v dnešní Jihoafrické republice, kde jeho rodiče pobývali, ale kvůli otcově smrti se vrátili s matkou a bratrem do Anglie
- ☞ přestěhovali se do vesnice Sarehole – spolu s bratrem trávil dlouhé hodiny zkoumáním starého vodního mlýna a močálu v Moselery => tyto zážitky pak byly zdrojem inspirace pro scénérie v jeho knihách
- ☞ ve čtyřech letech uměl Tolkien číst a psát
- ☞ když mu bylo dvanáct let, zemřela mu matka a jako sirotek byl vychováván knězem F.X.Morganem

J.R.R. Tolkien

- ∞ v 16 se zamiloval do **Edith Brattové** a navzdory překážkám se s ní oženil – po celý život zůstala jeho jedinou láskou, měli čtyři děti
- ∞ během 1.sv. války se účastnil bitvy u Sommy – 1916 onemocněl zákopovou horečkou => většinu roku 1917 strávil v nemocnici a začal psát **Knihu ztracených příběhů** (pohádkové příběhy na motivy mytologie a folklóru)

Obr. 1

J.R.R. Tolkien

- ☞ 1925 Oxford – profesor anglosaštiny
- ☞ 1945 – profesor anglického jazyka a literatury
- ☞ 1972 obdržel od královny Alžběty II. **Řád britského impéria**

? Úkol č.1 – Přiřadte autora k literárnímu žánru. Jmenujte další zástupce této literatury.

Obr. 2

Obr. 3

Tolkien - dílo

- ☞ T. nikdy neočekával, že jeho příběhy budou zajímat více lidí.
- ☞ Na naléhání bývalého studenta publikoval knihu **Hobit**, kterou napsal jen pro své děti.
- ☞ Kniha se stala tak populární, že nakladatel požádal autora o pokračování => výpravný román **Pán prstenů** (1954-1955), tři svazky.
- ☞ Tolkien chtěl Pána prstenů vydat jako jediný román, ale po válce bylo obtížné sehnat papír, proto román vycházel postupně.
- ☞ K napsání románu potřeboval deset let.
- ☞ V roce 1999 zákazníci knihkupectví Amazon.com v hlasování vybrali Pána prstenů jako nejvýznamnější knihu tisíciletí.

Pán Prstenů

- ☞ Když Tolkien začal psát první díl Pána prstenů, domníval se, že bude vyprávět pohádku jako v HOBITOVĚ, ale postupem času začal děj „temnět“.
- ☞ Tolkien pracoval na historii **Středozemě** (kde se děj odehrává) až do své smrti. Jeho syn Christopher Tolkien uspořádal některé materiály do ucelené podoby a publikoval je jako **Silmarillion**.
- ☞ Zaujetí pro jazykovědu inspirovalo Tolkiena k vytvoření téměř 15 umělých jazyků (nejznámější jsou dva elfí jazyky v Pánovi prstenů).

Pán prstenů

∞ Konflikt dobra se zlem, úkolem je zničit jeden prsten, který ve spojení se svým pánem Sauronem představuje děsivou ničivou sílu ohrožující celou Středoziem.

∞ **Společenstvo Prstenu** (1954)
Dvě věže (1954)
Návrat krále (1955)

? Úkol č.2 – Zjistěte fakta, ohledně zfilmování díla (režie, místo natáčení...).

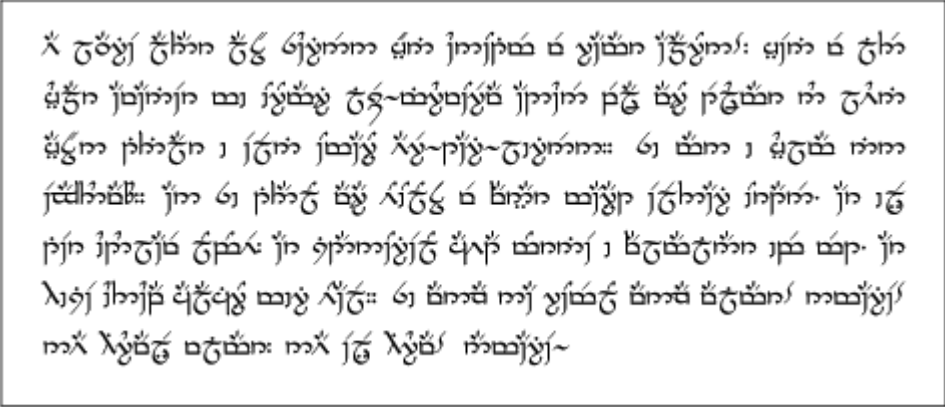
Obr. 4

Obr. 5

Společenstvo Prstenu

- Na počátku příběhu se hobit **Frodo** dozví od čaroděje **Gandalfa**, že jeho prsten, který zdědil po Bilbovi, je ve skutečnosti Jeden prsten, který si kdysi nechal vyrobit temný pán **Sauron** a nechal do prstenu přejít velkou část své moci, aby si s jeho pomocí podrobil obyvatelstvo Středozemě.

Obr. 6

Společenstvo Prstenu

- ☞ Frodo se se svým zahradníkem **Samem Křepelkou** a přáteli **Smíškem** a **Pippinem** vydává na Gandalfovu radu do elfské pevnosti – Roklinky, kam Sauronova moc nesahá, a kde se má rozhodnout o dalším osudu Prstenu.
- ☞ Prsten musí být zničen v místě svého vzniku – v srdci Sauronovy říše Mordoru v Puklinách osudu, průrvě ohnivé Hory osudu. Frodo odchází splnit poslání pouze se Samem, aby Prsten nepokoušel ostatní.

Dvě věže

- ∞ cesta Společenstva se rozdělila
 - ∞ **Aragorn**, **Legolas** a **Gimli** sledují skřety, kteří unesli Smíška a Pipina. Hobitům se podaří uniknout a dostávají se k entům, bytostem vypadajícím jako stromy – přidávají se k boji proti Sauronovi.
 - ∞ Frodo a Sam se dostávají do Mordoru. Narazí na **Gluma**, tvora, který prsten vlastnil před Bilbem. Nakonec Prsten skončí u Sama, protože Froda omráčí obrovská pavoučice Odula, a Sam si myslí, že Frodo je mrtev. Proto se rozhodne posláním dokončit sám.
- ? Úkol č.3 Na základě četby nebo zhlédnutí filmu charakterizujte nebo popište postavy vystupující v příběhu.

Návrat krále

- ∞ Aragorn se vydává do Gondorské říše – nejmocnějšího odpůrce Saurona.
- ∞ Frodo vstoupí na Horu osudu, podlehne však moci Prstenu a prohlásí jej za svůj.
- ∞ Objevuje se Glum, který Frodovi ukousne prst s Prstenem, v radosti nad znovunabytím Prstenu ztratí rovnováhu a zřítí se do ohně Hory osudu i s Prstenem.

Obr. 7

Návrat krále

- ☞ Frodovo poslání tak nakonec dojde naplnění.
- ☞ V okamžiku, kdy Prsten dopadne do ohně Hory osudu, se Sauronova věž zřítí a Sauron se změní v ducha, který zmizí do dále.
- ☞ Panství Gondoru nad celou západní Středozemí je obnoveno a opět nastoupí král – Aragorn.
- ☞ Hobiti se vrací do Kraje, který ale již není takový, jaký jej opouštěli. Začíná Čtvrtý věk – panování lidí.

Použitá literatura

- ↻ www.wikipedie.cz
- ↻ Andree, Lukáš a spol.: Literatura pro 4. ročník SŠ. Brno, Didaktis 2010,159 s.
- ↻ Prokop, Vladimír: Přehled světové literatury 20.stol.Sokolov 2006
- ↻ Všechny obrázky byly staženy 5.3.2013
- ↻ Obr. 1 - <http://www.listal.com/viewimage/51587>
- ↻ Obr. 2 - <http://fantasy.osoba.cz/temata/pan-prstenu-spolecenstvo-prstenu>
- ↻ Obr. 3 - <http://heathy-ledger.blog.cz/galerie/ostatni/ruzne-zebricky/po-cem-zeny-touzi/obrazek/52692730>
- ↻ Obr. 4 - <http://www.fantasyplanet.cz/clanek/film-pan-prstenu-navrat-krale>
- ↻ Obr. 5 - <http://mutteringmama.blogspot.cz/2011/05/sometimes-i-feel-like-frodo-baggins.html>
- ↻ Obr. 6 - <http://www.imladris.estranky.cz/clanky/elfske-jazyky/>
- ↻ Obr. 7 - <http://bleskove.centrum.cz/fotogalerie/2012/06/20/scifi-glum-hulk-fantomas/foto/484908/>